

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Behandelnro : 828095
Brunssum, 4 juni 2018

T.b.v. **Interne agenda**
d.d. 25 juni 2018

Verantw. Portefeuillehouder
P.M.J. Houben

Ambtelijke routing	d.d.	Akk.	Bestuurlijke routing	Conf. adv.	Bespr.
Financiële toets	21-6-2018		Wvd. Burgemeester		
Juridische toets			Wethouder Palmen		
Kwaliteitstoets	21-6-2018		Wethouder L'Espoir		
Hoofd Afdeling	20-6-2018		Wethouder de Rijck		
Directeur Dienst	21-6-2018		Wethouder Janssen		
			Wethouder Houben		
			Secretaris		

Uiterste datum B&W vergadering: 25 juni 2018

Motivatie **fatale termijn** aangeven indien van toepassing: De aanvraag moet vóór 1 juli worden ingediend bij het Ministerie van BZK.

19 juni wordt het voorstel met concept bijlages voorbesproken, er hoeft dan nog geen besluit te worden genomen. Het stuk kan worden aangehouden.

In de collegevergadering van 25 juni dient het collegevoorstel met definitieve bijlages te worden vastgesteld om voor 1 juli de aanvraag bij BZK te kunnen doen.

Onderwerp omschrijving:

Aanvraag decentralisatie-uitkering Proeftuin Gasloze wijk Brunssum Noord

Vorstel/beslispunten:

Uw college wordt voorgesteld te besluiten:

1. Het bij deze nota gevoegde uitvoeringsplan voor een proeftuin aardgasvrije wijk in Brunssum Noord te accorderen, en deze samen met de bijbehorende andere onderdelen van de aanvraag Proeftuin aardgasvrije wijken 2018 in te dienen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Het afdelingshoofd van Ruimtelijke ontwikkeling en Vastgoed te mandateren de aanvraag in te dienen.
3. In gesprek te gaan met alle betrokken partijen - Parkstad Limburg, Provincie Limburg, gemeente Heerlen, Enexis, Mijwater BV en Weller, inzake de benodigde middelen die nodig zijn om de uitvoering van de proeftuin daadwerkelijk op te kunnen pakken. De samenwerking voor het vervolgproces contractueel borgen. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt tussen partijen, kan er geen uitvoering worden gegeven aan de proeftuin.
4. De gemeenteraad informeren over deze aanvraag middels bijgaande brief (830156).
5. Om toepassing te geven aan artikel 55 lid 1 van de Gemeentewet en op grond van het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub g van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van bijlage 2 (830618) en 3 (830611).

Besluit BW:

AFHANDELING PORT.HOUDER

1. Het bij deze nota gevoegde uitvoeringsplan voor een proeftuin aardgasvrije wijk in Brunssum Noord te accorderen, en deze samen met de bijbehorende andere onderdelen van de aanvraag Proeftuin aardgasvrije wijken 2018 in te dienen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
2. Het afdelingshoofd van Ruimtelijke ontwikkeling en Vastgoed te mandateren de aanvraag in te dienen;
3. In gesprek te gaan met alle betrokken partijen - Parkstad Limburg, Provincie Limburg, gemeente Heerlen, Enexis, Mijwater BV en Weller, inzake de benodigde middelen die nodig zijn om de uitvoering van de proeftuin daadwerkelijk op te kunnen pakken. De samenwerking voor het vervolgproces contractueel borgen. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt tussen partijen, kan er geen uitvoering worden gegeven aan de proeftuin;
4. De gemeenteraad informeren over deze aanvraag middels bijgaande brief (830156);
5. Om toepassing te geven aan artikel 55 lid 1 van de Gemeentewet en op grond van het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub g van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van bijlage 2 (830618) en 3 (830611);
6. Onder voorwaarde dat Weller nog formeel op papier hun verzoek indient.

Registratienummer: 828095

1. Onderwerp omschrijving:

Aanvraag decentralisatie-uitkering Proeftuin Gasloze wijk Brunssum Noord

2. Voorstel/beslispunten: Uw college wordt voorgesteld te besluiten:

1. Het bij deze nota gevoegde uitvoeringsplan voor een proeftuin aardgasvrije wijk in Brunssum Noord te accorderen, en deze samen met de bijbehorende andere onderdelen van de aanvraag Proeftuin aardgasvrije wijken 2018 in te dienen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Het afdelingshoofd van Ruimtelijke ontwikkeling en Vastgoed te mandateren de aanvraag in te dienen.
3. In gesprek te gaan met alle betrokken partijen - Parkstad Limburg, Provincie Limburg, gemeente Heerlen, Enexis, Mijnwater BV en Weller, inzake de benodigde middelen die nodig zijn om de uitvoering van de proeftuin daadwerkelijk op te kunnen pakken. De samenwerking voor het vervolgproces contractueel borgen. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt tussen partijen, kan er geen uitvoering worden gegeven aan de proeftuin.
4. De gemeenteraad informeren over deze aanvraag middels bijgaande brief (830156).
5. Om toepassing te geven aan artikel 55 lid 1 van de Gemeentewet en op grond van het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, zoals genoemd in artikel 10 lid 2 sub g van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van bijlage 2 (830618) en 3 (830611).

3. Aanleiding

Per brief van 3 april 2018 roepen de minister van BZK, de minister van EZK en de voorzitter van de VNG de gemeenten op te starten met proeftuinen voor het aardgasvrij maken van bestaande wijken. Het rijk stelt 85 miljoen euro beschikbaar voor gemeenten die in 2018 kunnen starten met een dergelijke proeftuin. De proeftuinen zijn erop gericht om te leren hoe samen met bewoners, gebouweigenaren, woningcorporaties, netbeheerders, energieleveranciers en andere bedrijven een bestaande wijk succesvol van het aardgas gehaald kan worden. De beschikbare gelden worden verdeeld over circa 20 proeftuinen. Een proeftuin moet gericht zijn op een buurt met alle gebouwen die zich daarbinnen bevinden. Het streven is circa 500 woningen per proeftuin. De middelen zijn bedoeld voor het sluiten van de businesscase en het onrendabele deel van de investeringen in gebouwen en energie-infrastructuur. Dit komt indicatief neer op een rijksbijdrage van € 8.500,- per woning / woning-equivalent (met een indicatieve bandbreedte tussen de € 2.000 - € 15.000). De brief inclusief de bijbehorende toelichting zijn als bijlagen bij deze nota gevoegd.

Woningcorporatie Weller en Mijnwater BV hebben zich naar aanleiding hiervan tot de gemeente gewend; zij zien kansen voor een proeftuin in Brunssum-Noord. Tijdens een eerste ambtelijk overleg op 19 april jl. hebben zij hun plan toegelicht en de gemeente verzocht om medewerking voor het indienen van een aanvraag bij het ministerie van BZK. Een aanvraag voor de decentralisatie-uitkering moet namelijk worden ingediend door de gemeente. Ambtelijk is afgesproken dat de gemeente vooralsnog de volgende rol op zich neemt:

- de gemeente draagt zorg voor het aanreiken van de noodzakelijke gegevens voor de aanvraag
- de gemeente draagt zorg voor de coördinatie van het (interne) bestuurlijk besluitvormingsproces
- de gemeente draagt zorg voor de communicatie over het verlenen van medewerking aan dit initiatief richting belanghebbenden in de wijk, na besluitvorming van het college.

Uw college is tijdens de B&W-vergadering op 24 april middels een tijdens de rondvraag ingebracht / besproken memo (registratienr. document 817158) op de hoogte gebracht van deze ontwikkeling, heeft aangegeven een positieve grondhouding te hebben ten aanzien van een eventuele aanvraag en deze tegemoet te zien.

Sindsdien is de aanvraag samengesteld. Het format hiervoor is aangeleverd door het ministerie van BZK op 1 mei 2018 (Verseon zaaknr. 828129; toegevoegd aan deze nota als bijlage): een aanvraag moet bestaan uit een door B&W goedgekeurd uitvoeringsplan, een korte samenvatting van dit plan waarin in ieder geval de aanpak, de betrokkenheid van partijen, het draagvlak, de leerelementen en de financiën worden beschreven, en uiteraard een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van het beoogde proeftuingebied. BZK zal daarnaast ook rekening houden met aspecten als regionale spreiding van de ingediende proeftuinen.

De betreffende aanvraag voor de proeftuin Brunssum Noord is bij deze nota gevoegd. Via deze nota wordt uw college verzocht akkoord te gaan met het bijgevoegde uitvoeringsplan en de overige aanvraagstukken en zorg te dragen voor het indienen van de aanvraag bij het ministerie van BZK.

4. Probleemstelling

Nederland heeft zich gebonden aan maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan door het klimaatakkoord van Parijs te ondertekenen. Het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving is hiervan een belangrijk onderdeel. Bij de uitwerking van het regeerakkoord, is in het Interbestuurlijk Programma afgesproken dat alle gemeenten in 2021 een warmteplan voor de transitie naar aardgasvrij hebben vastgesteld. Daarbij moet voor alle buurten die volgens planning van de gemeente voor 2030 van het aardgas af gaan, bekend zijn wat het alternatief is voor aardgas. De in de proeftuin opgedane ervaringen kan de gemeente integraal verwerken in dit op te stellen Warmteplan.

Het warmteplan is ook relevant in verband met uitvoering geven aan het beleidskader PALET. Het Uitvoeringsprogramma PALET 2016-2020 is de eerste stap van in totaal zes naar het te bereiken doel in 2040. Via het Uitvoeringsprogramma PALET 2016-2020 wordt beoogd invulling te geven aan het bereiken van de doelstelling 2040 door 8% energiebesparing (800 TJ) en 8% duurzame energieopwekking (1040 TJ) in 2020. Om de doelen voor 2020 te bereiken, is een dergelijk project van toegevoegde waarde. De lopende projecten zijn vooralsnog onvoldoende om de doelstelling voor 2020 te behalen.

5. Doelen / beoogd resultaat

a. wat willen we bereiken?

Het doel van deze nota is 3-ledig:

- 1) het vaststellen van het uitvoeringsplan voor de proeftuin aardgasvrije wijk Brunssum Noord door uw college;
- 2) akkoord gaan met de aanvraag voor een decentralisatie-uitkering bij het ministerie van BZK voor een proeftuin aardgasvrije wijk 2018;
- 3) de aanvraag tijdig bij BZK (laten) indienen;
- 4) met het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, meerwaarde creëren voor de gemeente.

b. wat gaan we ervoor doen?

- inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk?

Deze nota gaat sec over de 3 punten onder onderdeel a. In het geval middelen worden toegekend, zal in het opzetten van het uitvoeringsproces de mogelijke inzet van Beter Buren worden meegenomen.

- zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen?

De aanvraag is samengesteld door Mijwater BV, in samenwerking met Woningcorporatie Weller. Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met de gemeente, Parkstad Limburg, de Provincie Limburg en het Ministerie van BZK. Ook Enexis en Enpuls (dochter van Enexis) zijn structureel betrokken. Intern zijn vooralsnog de afdeling ROV en de wijkmanagers van afdeling MO betrokken. In een te volgen uitvoeringstraject moet iedere betrokken partij in het proeftuingebied worden meegenomen. Dit zal dan ook ambtelijke capaciteit vragen.

Rollen van de betrokken partijen in het opstellen van dit plan:

- Mijwater BV; investeerder en exploitant van het energienetwerk
- Weller; eigenaar
- Parkstad Limburg; PALET, regionale ondersteuning en coördinatie
- Provincie Limburg; Limburgbid investeringsprogramma
- Ministerie BZK; verstrekking financiële middelen proeftuin en leerprogramma
- Gemeente Brunssum; gebiedsregisseur, eigenaar van vastgoed en de openbare ruimte
- Enexis en Enpuls; netwerkbeheerder energie infrastructuur gas en elektra

De planning is om naast de samenwerkingsovereenkomst, eind 2018 de Raad een warmteplan te laten vaststellen. Dit warmteplan is de basis om het plan te kunnen uitvoeren.

In een nog op te stellen communicatieplan, worden afspraken gemaakt hoe en wanneer de betrokken bewoners en/of eigenaren worden geïnformeerd over het project.

Voor meer informatie over de planning, verwijzen wij u naar de bijlage "Warmteplan uitvoeringsparagraaf Brunssum" pagina 28.

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?

- indicator: toekenning decentralisatie-uitkering
- bron: ministerie van BZK

6. Kaders

a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)

Landelijk

- Klimaatakkoord Parijs 2015 - klimaatbeleid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/klimaatverandering/klimaatbeleid>)
- Regeerakkoord 2017 en de afspraken in het Interbestuurlijk Programma (<https://www.interbestuurlijkprogramma.nl/>)

Regionaal/lokaal

- PALET 1.0 en 2.0 als gemeentelijke beleidskaders voor de energietransitie. PALET 3.0, het uitvoeringsprogramma 2016-2020
- Strategische Visie Brunssum 2025

Provinciaal:

- Provinciaal Omgevingsplan (POL) - Energie
- Limburgbid: op 18 april jl. aangeboden aan Den Haag door de Provincie Limburg. Het Limburgse aanbod is een investeringsagenda voor de komende 4 jaar waarbij rijk, provincie en gemeenten zaken lostrekken, versnellen en mensen betrekken bij het aanpakken van de grote opgaven van de toekomst. Onderdeel van het Limburgbid is een breed pakket aan duurzaamheidsmaatregelen voor 30.000 woningen en een grootschalige kwaliteitsimpuls voor de regio Parkstad. Het Limburgs aanbod kent 3 investeringslijnen met 11 concrete projectvoorstellen. Eén van de drie is Transformatie van de regio Parkstad. Voor meer info over het Limburgbid wordt verwezen naar de website van de provincie Limburg (<https://www.limburg.nl/thema/limburgs-aanbod/>).

b. autonoom beleid / taken in medebewind?

Taken in medebewind voor wat betreft onze verantwoordelijkheid om het beleid van het rijk uit te voeren. Autonoom beleid v.w.b. de aanpak van het aardgasvrij maken van bestaande wijken.

c. past het voorstel in de strategische visie?

- ja.
- toelichting: de buurt/wijkgerichte aanpak van het aardgasvrij maken van bestaande panden past binnen de centrale missie zoals geformuleerd: Brunssum beschikt over een prettig woonmilieu; Met burgers en andere partners versterkt Brunssum haar functie van aantrekkelijke leefgemeente. Verder is in de pijler 'Brunssum, de tuinstad in Parkstad Limburg' opgenomen dat Brunssum investeert in duurzaamheid en in een actieve samenwerking met partijen als woningcorporaties en het bedrijfsleven: 'we werken wijkgericht, met het oog gericht op duurzaamheid'.

d. relatie met programmabegroting?

- programma: 3, Brunssum, een levendige stad! 'Brunssum is in 2040 energieneutraal. Dit bereiken we door ons energiegebruik tot 2040 met een derde terug te dringen en de resterende twee derden met hernieuwbare bronnen op te wekken.'
- beleidscluster/taakveld: Cluster 3.3 Milieu, onderdeel duurzaamheid - thema energietransitie

7. Argumenten / overwegingen

Het proces

Omwillen van de tijd om een aanvraag in te dienen bij BZK, zijn we niet in de gelegenheid geweest om met alle stakeholders afstemming te zoeken. Het verlenen van medewerking is dan ook primair een intentieverklaring om aan de slag te gaan met deze proeftuin. Om uitvoering te geven aan de proeftuin, dienen tussen de betrokken partijen nadere afspraken te worden gemaakt. Deze worden vastgesteld in een samenwerkingsovereenkomst. Naast het maken van afspraken over taken en rollen vanuit de samenwerking, is de communicatie naar de omgeving erg belangrijk om dit plan succesvol uit te kunnen voeren. Zo dienen bij de huurwoningen een meerderheid van de bewoners in te stemmen met het voorstel en is niemand uiteindelijk verplicht om mee te doen aan deze proeftuin. We willen de omgeving gaan inspireren, verleiden en ontzorgen om zo de stap te maken naar aardgasvrij wonen. Het meenemen van bewoners en/of andere eigenaren heeft nadrukkelijk de aandacht om deze proeftuin succes te kunnen uitvoeren.

Wat kost het?

De investeringen en het financiële risico voor de proeftuin worden gedragen door Mijwater voor het energienetwerk en door Weller voor het aardgasvrij maken van de eerste 525 woningen.

Andere eigenaren, krijgen in de doorontwikkeling van deze proeftuin een aanbod om aan te sluiten op het energienetwerk. Hoe die businesscases eruit ziet, is gebouwspecifiek en daarover kunnen op dit moment nog geen uitspraken worden gedaan.

De proeftuin is er o.a. ook op gericht om vanuit het opschalen een kostenreductie te realiseren. Vanuit het principe, inspireren, verleiden en ontzorgen, streven we er na om het totale gebied uiteindelijk aardgasvrij te maken.

Wat voegt een proeftuin toe aan Brunssum?

Brunssum heeft sinds 2015 beleid op basis waarvan we sturen op een energieneutrale gemeente in 2040. Iedere 4/5 jaren wordt een uitvoeringsprogramma gemaakt, gericht op het behalen van deze doelstelling. We gaan uit van 1/3 energiebesparing en het opwekken middels hernieuwbare energie van de resterende 2/3 deel van de energiebehoefte.

Het plan van Weller en Mijwater BV om in Brunssum Noord te starten met het aardgasvrij maken van bestaande wijken, zal een flinke aanjager zijn voor het bereiken van de doelstellingen van PALET. De proeftuin zal ons ook het inzicht geven hoe we mensen kunnen verleiden om duurzamer te wonen en te leven. Het inzicht, draagt er ook aan bij dat we vanuit de bedoeling van de omgevingswet gaan leren werken om samen met de mensen, te werken aan een prettige en gezonde leefomgeving.

Het gaat echter niet alleen om de energietransitie. De gebouwde omgeving wordt toekomstbestendig gemaakt. Ook vormt het pilotproject een kans op sociaaleconomisch gebied. Er is op de arbeidsmarkt een tekort aan geschikte mensen die de energietransitie daadwerkelijk vorm kunnen geven. Er zijn mensen nodig met de technische kennis en kunde om de ombouw van woningen en andere panden te realiseren. Hier ligt een kans voor het verbeteren van het sociaaleconomische perspectief voor de gemeente, door een opleidingsaspect toe te voegen in de uitvoering van de proeftuin. Daarnaast maakt Mijwater BV onder meer gebruik van de warmte die het water dat in de mijngangen staat om gebouwen te verwarmen. Diezelfde mijnen vormden in het verleden ook de basis voor onze energievoorziening. Een hele mooie symboliek!

De transities, zowel ruimtelijk, sociaal-maatschappelijk als economisch, zijn complex. Niemand weet nog hoe dit het beste georganiseerd kan worden. Onderdeel van de proeftuin is dan ook het leren, hoe pak je dit aan, hoe werk je hierin samen. Wat vraagt dit van de betrokkenen, zoals de gemeente, een woningcorporatie, Mijwater BV, de bewoners, etc.. Vanuit de bewustwording en het draagvlak kan doorgebouwd worden, naar de volgende buurten en wijken, maar ook naar andere, aanverwante thema's als duurzame mobiliteit, gezondheid & bewegen, of ruimtegebruik.

Kortom de proeftuin aardgasvrije wijk vormt een unieke eenmalige kans voor Brunssum, een kans om de gemeente landelijk positief op de kaart te zetten. Dit ondersteund tevens het aanbod van het LimburgBid waarom het Rijk is gevraagd om middelen vrij te maken om in deze regio te investeren.

Meerwaarde proeftuin gemeente Brunssum:

- Kennis opdoen over het integraal organiseren en faciliteren van de gewenste duurzame ontwikkelingen, ruimtelijk, sociaal-maatschappelijk en economisch. In het kader van de implementatie omgevingswet voegt het ook voor dat spoor waarde toe.
- Gevolgen voor de benodigde capaciteit en competenties voor deze manier van werken voor gemeente en de rol / samenwerking tussen burgers, bedrijven en andere stakeholders.
- Toekomstwaarde creëren voor de gemeente door het verbeteren van het sociaaleconomisch perspectief en het stimuleren van een circulaire economie.

De aanvraag in het kort

Het proeftuin gebied wordt begrensd door de Albert Schweitzerstraat, Henri Dunantstraat, Europalaan, Kennedylaan, en de Gouverneurstraat, Bexdellestraat, Ridder Cortenbachstraat en Ridder Dirkstraat.

Hierbinnen bevindt zich een mix van huurwoningen, in eigendom van een woningcorporaties, koopwoningen, hoogbouw en laagbouw, en panden met diverse andere functies zoals een kerkgebouw en een winkelcentrum. Binnen het gebied liggen ook drie gemeentelijke panden: de muziekschool, gemeenschapscentrum Klaver 4 en de Mikrohal.

De inzet is het aanleggen van een energienet voor warmte en koeling in de wijk en het geschikt maken / aanpassen van de panden voor aansluiting op dit energienet.

- Om van aardgas naar een energienet met lage temperatuur (+/- 40 graden) te kunnen overstappen, is een bepaalde mate van isolatie van de gebouwen noodzakelijk. De proeftuin omvat dan ook een combinatie van energiebesparende maatregelen en de aanleg van een ondergrondse infrastructuur.
- De energiebesparende maatregelen in de gebouwen dragen bij aan een lagere energiebehoefte waardoor de energielasten afnemen ondanks de investeringen.
- Kosten voor de afnemers zijn verbonden aan de tarieven van de warmtewet.
- Warmte zal worden gehaald uit; een biomassacentrale, geothermische bronnen voor warmte/koude opslag, mijnwater en restwarmte van bedrijven.
- De geothermische bronnen maken het mogelijk om de gebouwen te verwarmen en te koelen.
- Ingrepen in de openbare ruimte worden zoveel mogelijk gecombineerd met de uitvoering van andere ruimtelijke plannen zoals de Lemmender Boulevard.

Voor meer informatie over de aanvraag wordt verwezen naar de in de bijlagen opgenomen stukken.

8. Advies

Uw college wordt geadviseerd het bij deze nota gevoegde uitvoeringsplan voor een proeftuin aardgasvrije wijk in Brunssum Noord te accorderen, en deze samen met de bijbehorende andere onderdelen van de aanvraag proeftuin aardgasvrije wijk 2018 in te dienen bij het ministerie van BZK.

9. Aanpak / uitvoering

a. financiële gevolgen en dekking

- kosten: € 0,-
- dekking (product- / activiteitencode): nvt
- restantbudget na aftrek kosten: € nvt
- restantbudget voldoende om resterende verplichtingen te dekken: nvt

Aan dit specifieke voorstel, het accorderen van het uitvoeringsplan en het indienen van de aanvraag zijn geen kosten verbonden.

Echter:

De rijksoverheid legt de regie voor het aardgasvrij maken van de bebouwde omgeving neer bij de gemeenten. Dit moet wijkgericht aangepakt worden. Zo moet het verplichte Warmteplan aangeven per wijk wanneer deze van het aardgas afgaat en voor welk alternatief in plaats van aardgas wordt gekozen. Een eerste aanzet hebben we hiervoor al laten maken in regionaal verband: Parkstad Limburg heeft door CE Delft een scenariostudie laten maken waarin op voor de hele regio voor iedere wijk is berekend wat het meest kosteneffectieve alternatief is voor aardgas. Deze scenariostudie wordt naar verwachting in de 2de helft van 2018 via de Bestuurscommissie Ruimte en Duurzaamheid aan de gemeenten aangeboden, samen met een Warmtevisie. Deze actie vloeit voort uit het uitvoeringsprogramma PALET 2016-2020. Bij de uitvoering van deze warmtetransitie komt heel wat kijken, het gaat immers om een enorme maatschappelijke opgave. Iedere gemeente zal haar organisatie hierop moeten inrichten. Idealiter gaan gemeenten samenwerken om deze transitie uit te voeren, zodat niet iedereen zelf het wiel gaat uitvinden. Wat het echter precies gaat betekenen voor de gemeente, in de zin van capaciteit en benodigde financiën, is nu nog niet bekend. We staan immers aan het begin van de transitie. Des te meer belang hebben we erbij om te starten met een proeftuin. Hierin kunnen we de ervaring opdoen die we nodig hebben om straks de noodzakelijke dingen te kunnen regelen om de aanpak op te schalen naar de eerstvolgende wijken.

Dit neemt niet weg dat ook voor de proeftuin een beroep gedaan moeten worden op de ambtelijke organisatie. Binnen de huidige formatie en budgetten is hiervoor echter geen ruimte. Dit kan op verschillende manieren geregeld worden:

- formatie en middelen vrij maken binnen de bestaande formatie en middelen;
- extra capaciteit en middelen vrijmaken en deze dekken uit de decentralisatie-uitkering;
- extra capaciteit en middelen vrijmaken en deze dekken uit het extra accres dat via de maartcirculaire is uitgekeerd aan de gemeenten ter uitvoering van het al eerder genoemde Interbestuurlijke Programma (de klimaataanpak is immers 1 van de prioritaire onderwerpen uit het IBP)
- extra capaciteit en middelen vrijmaken en dit regionaal dekken / regelen. De gemeente Heerlen zal ook een aanvraag voor een uitkering proeftuin aardgasvrije wijken 2018 indienen. Het is aan te bevelen om in de uitvoering samen op te trekken. Hierin kan ook een (coördinerende) rol weggelegd zijn voor de regio, Parkstad Limburg;
- het aantrekken van een (externe) projectmanager, voor zowel de proeftuin in Brunssum als in Heerlen, en waarvoor de dekking wordt gezocht binnen de decentralisatie-uitkering;
- een bijdrage in capaciteit of middelen vanuit de Provincie;

En wellicht zijn er nog meer varianten mogelijk. Uw college wordt geadviseerd dit aspect verder op te pakken direct na indienen van de aanvraag. Hiervoor moet het gesprek worden aangegaan met de gemeente Heerlen, Parkstad Limburg, de Provincie, Mijwater BV en Weller.

Wat is de rol van de gemeente binnen de proeftuin? Mijwater BV is samen met Weller de initiatiefnemer. BZK schrijft echter voor dat om in aanmerking te komen voor een decentralisatie-uitkering, alle panden in het beoogde gebied worden meegenomen. Dat betekent dat ook de woningen van de particuliere woningeigenaren betrokken moeten worden. Dat zijn de hoogbouw flats aan de Florence Nightingalestraat, de Henri Dunantstraat en de Europalaan en de grondgebonden woningen aan de Lemmender. Mijwater BV zal ook deze eigenaren een passende aanbieding doen voor aansluiting aan het energienet. De insteek is een volledig ontzorgend pakket voor de particulieren. Deelname is vrijwillig en kan niet worden afgedwongen.

Voor een zorgvuldige communicatie richting de woningeigenaren is de gemeente echter aan zet. Dit regelt Mijwater BV niet. Uiteraard is Weller verantwoordelijk voor de aanpak van haar eigen vastgoed en de communicatie daaromtrent. Hierin zal samen worden opgetrokken.

Daarnaast is de gemeente als eigenaar van een aantal panden (muziekschool, Klaver 4 en Mikrohal) in het gebied, ook partner in het project. Uiteraard is de gemeente vanuit nog meerdere invalshoeken betrokken vanuit haar privaatrechtelijke taken. Zo zullen straten ed. open moeten om het energienet aan te kunnen leggen.

b. risico's?

- omschrijving risico ('s):

Financieel: deze nota handelt over het indienen van een aanvraag. Hieraan zijn geen risico's verbonden anders dan het risico op het misschien (deels) moeten terugbetalen van de uitkering in specifieke gevallen. Het gaat echter om een

proeftuin, 'al doende leren', waardoor het risico op het moeten terugbetalen vanwege het niet voldoen aan bepaalde eisen heel klein is. Het uitvoeringplan dient uitgevoerd te worden uiteraard. Het is inherent aan een proeftuin dat de wegen die bewandeld worden door tussentijdse inzichten bijgesteld kunnen worden.

Anders: van groot belang is een zorgvuldige communicatie richting de bewoners en andere pandeigenaren. Deze moet al starten op het moment dat uw college een besluit neemt over deze nota. Het is immers een openbaar besluit. Wordt niet zorgvuldig gecommuniceerd, dan ontstaat het risico al voor aanvang van het project op achterstand te staan door de eventuele onrust die kan ontstaan. En dat is onnodig en onwenselijk.

- omschrijving beheermaatregelen: direct na het collegebesluit aandacht te besteden aan communicatie hierover middels bijvoorbeeld een persbericht of brief richting de bewoners.

- gevolgen voor weerstandsvermogen: nvt

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie

De aanvraag moet vóór 1 juli gestuurd worden naar [REDACTED]@minbzk.nl.

Uiterlijk 1 oktober 2018 wordt de selectie van proeftuinen bekend gemaakt. Na toekenning worden de middelen verstrekt via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds (uiterlijk decembercirculaire 2018)

Na selectie van de proeftuinen legt het Ministerie van BZK afspraken met de gemeente vast in een convenant.

De periode juni - augustus zal worden gebruikt om afspraken te maken over de projectorganisatie en communicatie. Doel is om eind 2018 een uitgewerkt warmteplan te laten vaststellen door de gemeenteraad.

Voor meer informatie over de planning, verwijzen wij u naar de bijlage "Warmteplan uitvoeringsparagraaf Brunssum" pagina 28.

d. Uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur)

Aanvraag: Mijwater BV, Weller, gemeente, Parkstad Limburg, Provincie Limburg, Enexis

Uitvoering Proeftuin: zie hiervoor de bij deze nota gevoegde stukken.

e. communicatie intern en extern?

- advies / instemming / informatie OR: nee, voor het onderwerp van deze nota geldt geen OR - advies-, instemmings- of informatieplicht.

- persbericht: ja, zie onder punt 9 onderdeel a.

- terinzagelegging: nee

- overig extern: nvt.

10. Bijlagen

1. Brief 'Aardgasvrije wijken', Ministerie van BZK, Ministerie EZK en de VNG van 3 april 2018 inclusief 'Bijlage bij brief over aardgasvrije wijken' (Verseon zaaknr. 813767).

2. Warmteplan uitvoeringsparagraaf Brunssum (Verseon registratienr. 830618) Vertrouwelijk ter inzage ivm bedrijfsgegevens

3. Aanvraag proeftuin aardgasvrije wijken Brunssum (Verseonnr. 830611) Vertrouwelijk ter inzage ivm bedrijfsgegevens

4. Raadsinformatiebrief (830156)